

Orkdal gamle
kirke
ca. 1898

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder».

Nr. 4

April 1955

5. årg.

Et menneskes liv.

Den gjelder i den nye pakt som den gjaldt i den gamle pakt denne grunnsannhet: Mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert ord som går ut av Guds munn.

Det bekrefter seg alltid påny at mennesker som bare søker det som jordisk kan mette og tilfredsstillende dem, de blir innvortes fattige og tomme på det.

De kjenner det instiktivt hos seg selv og det merkes på rastløsheten, nervøsiteten, pirreligheten, mens de jager etter denne verdens forskjellige slags gleder at de har ingen virkelig tilfredsstillende i sitt indre. Man kan dekke over det med glad lystighet, med åndfulle interesser, ja, med godhet overfor sine medmennesker, hvormed det kanskje kan se ut som om man gjør mer godt i verden enn mangen en kristen.

Det hjelper allikevel ikke, men det vil vise seg at man i grunnen ikke har noe åndelig eie i seg selv, så lenge man ikke har funnet Gud i Jesus Kristus.

Det er innenfra livet må bygges opp. Der inne må vi høre Guds røst og lytte til hans tale, og så må vi ta oss ordet til hjerte og så må vi handle etter, hva vi hører.

Den som hører Guds røst i Jesus Kristus, han lever. Han står ikke

Hvor gammel er vår gudstjeneste?

Alle hovedledd stammer fra urkirken, sier biskop Skard.

Med Israels liturgi som forbilde vokste apostelmenighetens gudstjeneste fram, - derom vitner den dag i dag hvert Amen, Hosianna, Halleluja. Med en slik selvfølgelighet skjedde denne vekst at det nye testamente bare sjelden berører disse ting.

I etterapostoliske skrifter møter vi titt og ofte liturgisk stoff, og det er disse skrifter som lettest kan hjelpe nutidskristne til å forstå de nytestamentlige antydninger, som man ellers lett går blind forbi.

Biskop *Bjarne Skard* gjør i denne forbindelse oppmerksom på ett viktig skrift, - det 67. kapittel i kirkefaderen Justinus' skrift, den såkalte 1. apologi som kaster lys over vår gudstjenestes alder og her-

på tå og stirrer etter verdens herligheter. Han jager ikke etter goder som ikke metter. Men han virkelig lever som Guds frigjorte, frelste barn.

Har vi funnet Gud i Jesus Kristus og vil virkelig leve oss inn i, hva han vil og mener med oss da vet vi at vi ikke blir ledet på avveie.

Da har vi både Guds gave og Guds krav levende for oss.

komst: Han lever i en tid da det enda sitter biskoper i embete som er personlige elever av Herrens egne apostler. I dette skrift ca. år 150 omtaler han for hedenske lesere - gudstjenestens forløp slik, ikke altfor ufritt oversatt:

«På den såkalte soldag holdes menighetens sammenkomst, hvortil alle møter fram fra byen og omlandet. Her leses et passende stykke av apostlenes minneskrifter eller profetens bøker. Når foreleseren er ferdig, holder lederen en tale hyori han oppfordrer til å etterleve de gode ord. Derpå reiser vi oss alle til felles bønn. Etter bønningen blir brød, vin og vann båret fram, og den forrettende oppsender de inderligste bønner og takksigelser som menigheten slutter seg til med ordet Amen. Så skjer utdelingen hvorunder alle nyter av de innvidde ting. Til de fraværende (syke) sendes brød og vin ved diakonene. De som har råd og lyst gir derpå sine gaver, som samles hos den forrettende, som dermed bistår enker og faderløse».

Det sier seg selv hvor verdifull en slik tekst er for senere kristenslekter. Vi har å gjøre med en mann som lever og ånder i det han skri-

ver om, og som har beseglet sin tro med sitt blod. Hvor mange luftige spekulasjoner skulle et slikt lite kapittel sette stopper for!

1. Som første ledd nevnes skriftlesningen.

2. Derpå kommer prekenen, og sikkerlig har Justinus selv hørt til de legmenn som ofte har preket.

3. Derpå følger den alminnelige kirkebønn, som vi ellers kjenner i ordlyd fra et annet og 50 år eldre skrift.

4. Nattverden innledes med en prefasjon med menighetssvar, hvoretter den samlede menighet går til alters.

5. Til slutt nevnes ofringen, som særlig gjelder den materielle nød blant troens egne folk.

Rekkefølgen av gudstjenestens handlinger er med andre ord *precis den samme som i vår egen høymesse den dag i dag!* Mange ting er ikke nevnt. Salmesangen f.eks. Justinus unngår også kristelige uttrykk som vil være uforståelig for de hedenske lesere. Han kaller søndagen «soldagen», presten «den som forretter», og evangeliene «apostlenes minneskrifter» o. s. v. Men så får vi til vederlag et samlet overblikk som punkt for punkt - skriftlesning, preken, kirkebønn, nattverd, ofring - viser oss vår egen gudstjeneste i ubrutt sammenheng tilbake til urmenighetens liturgiske liv. Vi har sannelig ingen grunn til å være beskjedne på gudstjenestens vegne eller til å gi alt for meget for stundesløse nåtidsmenneskers forandringsiver! Og når vi betenker at det stort sett er de samme kristenslekter som Justinus tilhører, som av Gud ble brukt til å samle vårt Nye Testamente eller for alle tider formulere den felles-kristne trosbekjennelse, da våger vi å tro at de også handlet etter den samme høyestes fullmakt når de utformet den kristne menighets møte med den levende Herre som de gjorde det, slutter biskopen.

„Mine herrer,
det er stengetid“!

Brødrene Goncourt, det berømte franske forfatterpar, deltok den 7. april 1869 i en stor middag hvor det blant gjestene var representanter for så godt som alle grener av kunst og vitenskap. Konversasjonen kom til å dreie seg om vitenskapens framtid, og man spådde at menneskene om hundre år, takket være den kjemiske og fysiske vitenskap, ville vite hvordan atomet var bygget opp og bli i stand til etter forgodtbefinnende å tenne og slukke solen som om den var en lampe.

Et par dristige vitenskapsmenn forutsa også at mennesket ved fysiologiens og biologiens hjelp ville bli i stand til å kappes med Gud om å skape liv.

Da brødrene kom hjem skrev de ned disse framtidsvyer i sine dagbøker og tilføyde: mot alt dette gjorde vi ingen innvendinger, men vi hadde en følelse av at når den tid kommer i vitenskapen, så vil Vårherre med sitt lange hvite skjegg stige ned til jorden; svinge med nøkkelknippet og si til menneskeheten på samme måte som de sier i restaurangen: «Lukketid, mine herrer!»

Utenfor statskirken.

I 1950 stod det 123 300 personer utenfor statskirken i vårt land. I 1946 var tallet 120 000 og i 1900 52 700.

Av de som stod utenfor kirken i 1950 oppgir 22 000 at de ikke er tilsluttet noe religiøst samfunn. Av de større dissenter-samfunn teller pinsevennene 30 000, deretter kommer den ev. luth. frikirke med 17 300, metodistkirken 11 500, baptistene 8 900, misj.forb. 3 100.

De egentlige sekter har mindre tilslutning: Størst er adventistene

med 5 400, deretter kommer mormonene med 450 og Christian Science med 118. Et par tusen dissenter angir ikke nærmere trossamfunn i statskirken.

Ut av de tomme kirkers tid.

Av biskop dr. Bjørkqvist.

Intet stort i verden er blitt utrettet uten begeistring. Når et folks ungdom begynner å fylles med syner og drømmer, da aner vi vår og framtid. De tiltrampede veier forlattes.

Vi har levd i en fattig tid - rik nok på store begivenheter, på spenning og sensasjoner - men fattig på friggjørende begeistring, fattig på den jubel som fyller hjertene med latter. Også i Guds menighet har vi hatt det fattig. Men begynner ikke anelsen om nye tider nå å tone gjennom våre hjerter? Går det ikke en klang av adventsklokker gjennom tiden? - Gud er i ferd med å føre oss ut av de tomme kirkers tid.

Gud svikter aldri. De brustne illusjoner kommer ikke fra ham. Men vi kan svikte de syner som Gud har latt lyse over oss. Den store begeistring vil innvie oss til et liv i lydighet og hengivelse i lidelse og tålmodighet. Den vil bli en glede som lyser oss gjennom arbeidsdagene.

Når det er blitt natt i den selvfor-gudede menneskes verden, da lyser Guds forjettelse opp.

Kristus er den som erobrer. Hvis han i sannhet bor hos oss, kan vi aldri stenge ham inne. Sollyset lar seg ikke stenge inne. Men vi kan lett stenge det ute.

MENIGHETSBLAD FOR ORKDAL PRESTEGJELD

Utgitt av Orkland sokneråd.

Utk. hver måned unntatt juli og august. Sendes gjennom posten til alle hjem i prestegjeldet, og til alle utenbygdsboende som vil ha bladet.

Kontingent kr. 4.- pr. år.

Redaktør: **Res. kap. Leergaard.**
Medvirkende: **Prost Dr. A. Skrondal**
og **pastor O. Olsen.**

Kasserer: **lærer Nils Ofstad.**

For Orkanger:

Anton Hoff og Nik. Konstad.

For Orkdal:

Frk. Ingeborg Krogstad.

For Orkland:

lærer Nils Ofstad.

Menighetsbladets trykkeri:
SVORKMO PRENTEVERK.

Fra Nidaros bispedøm- meråds diakoniutvalg.

Til prester og menighetsråd i
Nidaros bispedømme.

Vi klager ofte, og ikke alltid uten grunn, over vår kirkes bundethet og derav følgende mangel på initiativ og aktivitet. Men spørsmålet vi først og fremst må stille oss selv i dag er dette: *Utnytter vi virkelig de muligheter vi har?* Kunne ikke våre menigheter være mere levende enn de ofte er? Kunne ikke initiativ og aktivitet ha betydelig friere spillerom enn de har også med vår nåværende ordning? Kunne ikke *legmannsinnsatsen* få større bredde og omsorgen for ens menighet og dens enkelte lemmer engasjere flere enn det skjer for tiden?

Ja, slike og lignende spørsmål bryter mere og mere på i vår kirke og dens menigheter i dag - forøvrig ikke uten sammenheng med lignende bølger som baner seg veg over store deler av kristenheten.

For å overveie disse spørsmål og for å forsøke med visse praktiske framstøt på menighetsarbeidets

mark, har Nidaros bispedømmeråd nedsatt et diakoniutvalg med disse medlemmer: Sykehusprest Trygve Kvarme, form., hjelpeprest Fredrik Grønningsæter, sekretær, diakon Knut Singstad, fru Gunvor Gilje, samtlige Trondheim og Strinda, diakon Johan Skipnes, Molde, hjelpeprest Egil Krogstad, Steinkjer og diakonisse Margit Grønbech, Namsos.

Utvalget vender seg med dette til prester og menighetsråd for å gjøre kjent sin eksistens, og for å *stille seg til tjeneste* for menighetene i bispedømmet så langt tid, evner og krefter rekker.

Meningen er at vi skal gjøre hva vi kan for å formidle til menighetene de impulser og rikdommer som tidens diakonivekkelse fører med seg, da i første rekke ved foredragsvirksomhet og kurser rundt omkring i bispedømmet å legge stoffet mest mulig praktisk og instruktivt til rette.

Høstens kursvirksomhet vil særlig dreie seg om utdanning av lege menighetsarbeidere til de forskjellige hverv, ekteskapskurser og ungehjems-kurser.

I en sum vil vi gjerne si at siktepunktet for utvalgets arbeid er å hjelpe til å skape levende, oppsøkende og tjenende menigheter som har omsorg for alle sine dømte lemmer. Dette vil samle seg om 2 hovedlinjer: styrke det spesielle diakonats stilling ved å finne plass og gi bedre arbeidsmuligheter for diakoner og menighetssøstre i enda større grad enn det skjer nå, og dernest vekke og styrke det alminnelige diakonat, som går ut på at hvert menighetslem skal ha sin oppgave og sitt ansvar.

Vi leverer alt i
TRYKKSAKER
Skriv eller ring til
Svorkmo Prenteverk
Svorkmo.

Vel møtt til samarbeid i Jesu navn til Guds ære og medmenneskers gagn!

Konfirmanter i Orkanger

8. mai 1955.

Andreas Morisbak
Arne Togstad
Brage Leknes
Brynjar Hoff
Egil Sommervold
Hans Kristian Okkenhaug
Ivar Geir Svee
Jan Henry Tømmervik
Jan Rønning
Jon Erling Næss
Kjell Kristiansen
Kjell Morten Togstad
Knut Agnar Våtland
Konrad Nikolaysen
Olav Knutsen
Rikard Bjørklund
Simen Georg Lund
Sigurd Øye
Terje Olav Knutsen
Tor Jonny Aune
Tor Edkvist (Elnes)
Øystein Hoff.

Bodil Nørve
Elsa Gunvor Sollie
Else Aasmul
Gerd Forvik
Gudny Dahlø
Halldis Trettøy
Jorunn Slettvold
Liv Fossum
Marit Johanne Karlsen
Marte Johanne Nærvik
Odny Dullum
Tove Jørgensen
Tove Skogås
Tove Vangen
Turid Øvre
Turid Rigmor Bakken.

Nyt ikke gleder som koster din nestes tårer.

Vi kan ikke frelses for en del ved oss selv og en del ved Guds løfter. Det må alt være av nåde.

Sorgen er bare skyggen av Guds vinger. George Mac Donald.

Den kristne taler ikke om den neste dag, bare om den dag som er i dag. Og om den taler han med Gud. Søren Kierkegaard.

PREIKELISTEN**4. s. e. påske - 8. mai.**

Orkdal: Leergaard. Oftring til ånds-
svakesaken.

Orkanger: Olsen. Konfirmasjon.

Oftring til Nytestamenter til konfir-
mantene.

Orkland: Skrondal. Oftring til ånds-
svakesaken.

5. s. e. påske - 15. mai.

Støylen skole kl. 11: Skrondal

Orkanger: Olsen: Nattv. for konfir-
manter og andre.

Hoston skole kl. 11: Leergaard.

17. mai.

Orkdal: Leergaard.

Orkanger: Skrondal.

Orkland: Olsen: Oftring til Institutt for
Kristen Oppseding og Kirkens
Nødhjelp.

Kristi Himmelfart - 19. mai.

Orkdal: Olsen

Orkanger: Leergaard

Orkland: Skrondal.

6. s. e. påske - 22. mai.

Orkdal: Leergaard

Orkanger: Skrondal

Moe misjonshus kl. 11: Olsen.

1. pinsedag - 29. mai.

Orkdal: Skrondal. Oftring

Orkanger: Olsen. Oftring

Orkland: Leergaard. Oftring til Menig-
hetsfakultetet.

2. pinsedag - 30. mai.

Orkdal: Leergaard.

Orkanger: Skrondal

Orkland: Olsen. Oftring til det Norske
Bibelselskap.

GAVER TIL BLADET.**Orkland:**

Ved Oddlaug Høston: Sigrid Sol-
bu 5; Harald Kvåle 5; Bernt Høston 5;
Håkon Selbekk 5.

Ved Martin Moe: Ole Løseth 10;
John H. Lium 10; Kristen Asbøll 5;
Ingeborg-Anna Togstad 3; Anders
Lien 5.

Ved A. B. Hoston: Ingebrigt J.
Hoston 7; Martin Rise 5; Hilda Solem
5; Anders Lommundal 5.

Ved Nils Ofstad: Ola Solem 5; Karl
Asphjell 4; Johan Mo 10; Ole O. Mon-
seth 5; Anders Svorkmo 5; Ole Høston
5; Peder Grendal 5; Karl Svorkmo 5;
Ola Grø 5; John Sørhaug 5; Arne L.

Opøien 5; Andreas Barbo 5; Valborg
Blakstad 5; Andreas Rye 10; Kristen
Svorkmo 15; Kristian Olsen 10; Ole
Espås 5.

Ved Leergaard: Ingebrigt Holte 10;
Per Buseth 5; Ole Fosshagen 10.

Orkdal:

Ved Olav Olsen: Anna Wormdal 5.

Ved Ingar Lund: Arvid Kringstad 5;
Johannes Selnes 10; Lars Kjørli 10;
Johan E. Gjønnes 5; Peder Blomli 10;
Arnt M. Gjønnes 5; Anders Gjønnes 5.

Ved Edv. Sletvold: Arnt Svee 5;
Pauline Olsen 3; Karen Brobakk 5;
Edv. Sletvold 5; Hans Sognlie 10; Kri-
stine Hansen 4.

Ved Olav Solem: Ingebr. Vassli 4;
Johanna Meås 5; M. Myren 4; Jon Eg-
gen 10; O. Solem 10; N. Solbakken 5;
Andr. Koksæter 5; J. Rye 5.

Ved H. Syrstad: Lovise Sommer-
vold 10; Karen Fossen 5.

Ved Ingeborg Krogstad Jakobsen:
Anne Viken 4; Ole Metli 4; Marta
Skauge 10; Per Hestnæs 10; Peder
Sveeggen 5; John Skauge 5; L. Ræ-
dergård 5; Emma Gjølmesli 5; Martin
Fossum 5; Anton Gangåssæter 5; John
Dørdal Haugem 5; Nils Sølberg 5;
lensmann Sæter 10; Ole Lefstad 10;
Elisabeth Øyungen 5; Anne Tverdal 5;
Anders Sveeggen 5; Ole S. Sommer-
vold 5; Lars Skarholt 5; John K. So-
lem 5; Berit Neraune 5; Mikal Kjel-
stad 10; Gudrun Kjøren 5; Oline Sta-
veli 5; Hjørleif Eldevik 5; Jørgen Di-
gerås 5; Inger Kvam 5; Ole O. Mor-
ken 5; Erik Lefstad 10; Karen Fossum
5; Signe Berg 5; lærar Edv. Sommer-
vold 5; Ole Lefstadaune 10; Annar
Sommervold 5; Ole Skarholt 5; lektor
Nødtvedt 10; Sivert Mælen 5; Martha
Leland 5; Håkon Lynum 10; Lars Eg-
gan 5; Ole A. Kvaale 5; Anders O.
Kvaale 5; Andreas Penna 5; Karl Eg-
gan 5; Ole Langås 5; O. Morken 5;
Anders A. Fagerholt 5; Johan Bakkli
5; Anton Ask 10; Anders Klefsås 10;
Olav Lillery 5; Lars L. Gangås 5;
Martha Skauge 5.

Ved Per Asphjeld: Gjertrud Espen
5; Johan Langvik 5; Ingeborg Lang-
vik 5.

Ved Nils Ofstad: Einar L. Han-
sen 10.

Orkanger:

Ved Olav Olsen: O. Sivertsen 5;
O. Mælen 4; T.B. 10.

Ved Nik. Konstad: Gabriel Slet-
vold 5; Olav Olsvik, sen. 5; N.K. 5;

KRISTELIG LITTERATUR

Fotorammer - Innramming

Orkdal Bokhandel

Edel Ask Eikli

FANNREM

GODT UTVALG av

SØLVVARER

til

BARNEDÅP

BRYLLUP

KONFIRMASJON

JOHN RØHME

GULLSMED - ORKANGER.

Leif Lassen 5; Nils Ustad 5; Arnt
Skjenald 5.

Ved Anton Hoff: Ole Døhl, Leif Lø-
seth, Gustav Røhmesmo, Lovise Gjøn-
nes, Erling Jensen, S.K. Olsen, Ole
Gundersen, Eli Svorkdal, Johanna
Mathisen. Alle har bet. kr. 4.-.

Ved Per Asphjell: Asbj. Lid 5; Ma-
rit Asbjeld 5; Gustav Hansen 10; Jo-
han Rømmesmo 5; Jonetta Øyum 3;
Bernt Solemslökk 4; Ole Gjøløien 10;
Reidar Espen 5; Per Asphjell 5.

Ved Nils Ofstad: John Stubban 5.

Ved s. Aagot Akseth: Ingeborg Mo
5; Bent Halsen 5; G. og O. Sæther 5;
B. og I. Lillery 5; J. Løvås 4; Aa. A. 5.

Utenbygds:

Ved Nils Ofstad: Sigurd Eldevik,
Tjelle i Romsdal 10.

OFFER I KIRKENE

I Orkdal kirke: 10. april. Menigh-
fakultetet kr. 271,65.

I Orkland kirke: 11. april. Israels-
misj. kr. 28,50.

17. april. Indremisj. kr. 265,06.

I Orkanger kirke: 10. april. Indre-
misj. kr. 137,21.

HUSK

å gi din gave til
Menighetsbladet!